

‘विकसित भारत संकल्प यात्रा’ या मोहीमेच्या
अंमलबजावणीबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२३/ प्र.क्र.३४/कार्यासन-१४१४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०२३

वाचा :- १) सचिव, कृषि आणि शेतकरी कल्याण विभाग, सचिव, ग्रामविकास विभाग, सचिव, गृहनिर्माण
आणि शहरी कार्य मंत्रालय, सचिव, माहिती आणि प्रसारण मंत्रालय आणि सचिव, जनजातीय
कार्य मंत्रालय यांचे संयुक्त प्रसिध्द केलेले दि.३०/१०/२०२३ चे पत्र,

प्रस्तावना :-

भारत सरकारच्या फ्लॅगशिप योजनांचे लाभ लक्षित लाभार्थ्यांपर्यंत वेळेत पोहोचावेत यादृष्टीने केंद्र शासनाने राज्य/केंद्र शासित प्रदेशांच्या सहकार्याने माहे एप्रिल-मे, २०१८ या कालावधीत ग्राम स्वराज अभियान तसेच माहे जून-ऑगस्ट, २०१८ या कालावधीत विस्तारीत ग्राम स्वराज अभियान राबविले आहे. अद्यापही ज्या योजनांचे लाभ लक्षित लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचलेले नाहीत, अशा लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्याच्या उद्देशाने, "विकसित भारत संकल्प यात्रा" या नावाची देशव्यापी मोहीम केंद्र शासनाकडून दि.१५ नोव्हेंबर, २०२३ ते दि.२६ जानेवारी, २०२४ या कालावधीत आखण्यात आली आहे.

२. विकसित भारत संकल्प यात्रेची उद्दिष्टे :-

- अ) विविध योजनांतर्गत पात्र असलेल्या परंतु आतापर्यंत लाभ न घेतलेल्या लोकांपर्यंत पोहोचणे,
- ब) माहितीचा प्रसार आणि योजनांबद्दल जागरूकता निर्माण करणे,
- क) नागरिकांशी संवाद-वैयक्तिक कथा/अनुभव शेअरिंगद्वारे सरकारी योजनांच्या लाभार्थ्यांशी संवाद साधणे.
- ड) यात्रेदरम्यान निश्चित केलेल्या तपशीलांद्वारे संभाव्य लाभार्थ्यांची नोंदणी करणे.

३. विकसित भारत संकल्प यात्रेची ठळक वैशिष्ट्ये :-

- जनजाती गौरव दिनाच्या दिवशी म्हणजे दि.१५ नोव्हेंबर २०२३ रोजी या यात्रेचा शुभारंभ केला जाणार आहे.
- सुरुवातीला लक्षणीय अनुसूचित जमाती लोकसंख्या असलेल्या ११० जिल्ह्यांना आणि नोव्हेंबरच्या तिसऱ्या आठवड्यापासून दि.२६ जानेवारी २०२४ पर्यंत उर्वरित जिल्ह्यांना ही यात्रा भेट देईल.
- निवडणुका असलेल्या राज्यांमध्ये/मतदारसंघात, आदर्श आचारसंहिता उठल्यानंतर विकसित भारत संकल्प यात्रा आयोजित केली जाईल.
- विकसित भारत संकल्प यात्रेचे वेळापत्रक आखताना स्थानिक परिस्थिती उदा. हवामान, सण इ. बाबी विचारात घेतल्या जातील.
- या यात्रेचे समन्वय साधण्यासाठी केंद्र शासन स्तरावर, कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्रालय, ग्रामीण विकास मंत्रालय आणि आदिवासी कार्य मंत्रालय ही ग्रामीण आणि लक्षणीय अनुसूचित जमाती लोकसंख्या असलेल्या क्षेत्रांसाठी नोडल मंत्रालये राहणार असून शहरी भागांसाठी, माहिती आणि प्रसारण मंत्रालय आणि गृहनिर्माण आणि शहरी कार्य मंत्रालय ही नोडल मंत्रालये राहणार आहेत.

यापूर्वी जलशक्ती अभियान आणि आकांक्षित जिल्हा कार्यक्रमासाठी नोडल अधिकारी नियुक्त करण्यात आले होते, त्याच पद्धतीने राज्य आणि जिल्हा प्रशासनासोबत "विकसित भारत संकल्प यात्रेच्या" प्रभावी समन्वयासाठी राज्यस्तरावर समिती नेमणे ,राज्ये/जिल्ह्यांमध्ये नोडल अधिकारी नियुक्त करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

दि.१५ नोव्हेंबर, २०२३ ते दि.२६ जानेवारी, २०२४ या कालावधीत केंद्र शासनाकडून विकसित भारत संकल्प यात्रा या मोहीमेचे आयोजन करण्यात आले आहे. विकसित भारत संकल्प यात्रा या मोहीमेच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी राज्यस्तरावर नियोजन विभागास नोडल विभाग म्हणून नियुक्त करण्यात येत आहे. या मोहीमेंतर्गत अन्य नोडल अधिकारी वा जिल्हा प्रशासनास आवश्यक मार्गदर्शन करण्यासाठी तसेच व्यापक सहभागाची खात्री करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या दि.३०/१०/२०२३ च्या पत्रानुसार (परिशिष्ट-अ) मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे सुकाणू समिती स्थापन करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे नाव	धारण केलेले पद
१.	मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य	अध्यक्ष
२.	अपर मुख्य सचिव(वित्त), वित्त विभाग	सदस्य
३.	व्यवस्थापकीय संचालक, भारत पेट्रोलियम कार्पोरेशन लिमिटेड/ इंडियन ऑईल लिमिटेड/ हिंदुस्थान पेट्रोलियम कार्पोरेशन लिमिटेड	सदस्य
४.	कार्यकारी संचालक, राष्ट्रीय कृषि व ग्रामीण विकास बँक	सदस्य
५.	मुख्य व्यवस्थापक, भारतीय रेल्वे (मध्ये रेल्वे आणि पश्चिम रेल्वे)	सदस्य
६.	अपर मुख्य सचिव(कृषि), कृषि व पदुम विभाग	सदस्य
७.	अपर मुख्य सचिव, गृहनिर्माण विभाग	सदस्य
८.	प्रधान सचिव(मा.तं.), सामान्य प्रशासन विभाग	सदस्य
९.	प्रधान सचिव, ग्रामविकास व पंचायत राज विभाग	सदस्य
१०.	प्रधान सचिव(सांस्कृतिक कार्य), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	सदस्य
११.	प्रधान सचिव, नियोजन विभाग	सदस्य सचिव
१२.	प्रधान सचिव(नवि-२), नगर विकास विभाग	सदस्य
१३.	सचिव, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
१४.	महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय	सदस्य

तसेच, आवश्यकतेनुसार संबंधित विभागांच्या सचिवांना आमंत्रित सदस्य म्हणून बैठकीला निमंत्रित करता येईल.

२. केंद्र शासनाच्या धर्तीवर या यात्रेचे समन्वय साधण्यासाठी शहरी भागाकरिता प्रधान सचिव(नवि-२), नगर विकास विभाग यांना, ग्रामीण भागासाठी प्रधान सचिव, ग्रामविकास व पंचायत राज विभाग यांना व आदिवासी भागासाठी सचिव, आदिवासी विकास विभाग यांना "समन्वय अधिकारी" म्हणून नियुक्त करण्यात येत आहे. आदिवासी जिल्ह्यांकरिता विशेष लक्ष्य केंद्रीत केलेल्या योजना तसेच भारत सरकारच्या ज्या फ्लॅगशिप योजनांचे लाभ ग्रामीण भागातील व शहरी लोकांपर्यंत पोहोचविण्याकरिता विकसित भारत संकल्प यात्रेचे प्रयोजन आहे, त्या योजनांचा तपशील परिशिष्ट-ब मध्ये नमूद केलेला आहे.

३. या मोहीमेंतर्गत जिल्हा प्रशासनाची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची राहणार असल्याने प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे नाव	धारण केलेले पद
१.	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	सह अध्यक्ष
३.	आयुक्त, महानगरपालिका(जिल्ह्याच्या मुख्यालयी म.न.पा. असल्यास आयुक्त किंवा त्यांचे उप आयुक्त दर्जापेक्षा कमी नसलेले प्रतिनिधी)	सदस्य
४.	निवासी जिल्हाधिकारी	सदस्य सचिव
५.	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)	सदस्य
६.	मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/नगर पंचायत	सदस्य
७.	जिल्हा माहिती अधिकारी	सदस्य
८.	प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा	सदस्य
९.	जिल्हा अधीक्षक, कृषि अधिकारी	सदस्य
१०.	आरोग्य उपसंचालक	सदस्य
११.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	सदस्य
१२.	जिल्हा क्रीडा अधिकारी	सदस्य
१३.	सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	सदस्य

समितीच्या अध्यक्षांच्या परवानगीने समितीस आवश्यक असलेल्या अन्य सदस्यांचा समावेश करता येईल. विकसित भारत संकल्प यात्रा संपन्न होईपर्यंतच सदर समिती अस्तित्वात राहिल.

समितीची कार्यक्षेत्र :-

- भारत सरकारच्या फ्लॅगशिप योजनांचे लाभ लक्षित लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचविणे व विकसित भारत संकल्प यात्रेची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी कार्यवाही करणे,
- केंद्र शासनाच्या सूचनेनुसार मनुष्यबळ, वाहनव्यवस्था, जाण्या-येण्याची व्यवस्था, स्थळ इत्यादीची माहिती केंद्र शासनाच्या पोर्टलवर अपलोड करणे.

- जिल्ह्यात जागृतीसाठी प्रसिध्दीची योजना तयार करणे व त्यासाठी माहिती व जनसंपर्क अधिकाऱ्यांचे सहाय्य घेणे,
- महानगरपालिका, नगर परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत स्तरावर १० ते १२ सदस्यांचा समावेश असेल अशी समन्वय समिती गठीत करण्याच्या व प्रत्येक कामासाठी समन्वय अधिकारी नियुक्त करण्याच्या सूचना देणे,
- माहिती/फोटो/व्हिडीओ भ्रमणध्वनीवरून अपलोड करण्याच्या सूचना देणे,

४. स्थानिक पातळीवर लोकप्रतिनिधी, लाभार्थी, व्यापक जनसहभाग व जिल्हा समन्वयक यांच्या सहकार्याने सदर मोहीम यशस्वीपणे राबविण्यात यावी.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३११०८१५३४४०५०१६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(चारुशीला चौधरी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
५. मा.उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
६. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
७. सर्व सन्माननीय सदस्य, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
८. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
९. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
१०. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) विभाग यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
११. मा. उप मुख्यमंत्री (गृह) विभाग यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
१२. सर्व मा. मंत्री महोदय यांचे खाजगी सचिव,
१३. सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
१४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,
१५. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,
१६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र इन्स्टिट्युट फॉर ट्रान्सफॉर्मेशन ,मुंबई,

१७. मंत्रालयीन विभागाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
१८. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद), विधानभवन, मुंबई,
१९. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा), विधानभवन, मुंबई,
२०. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासन भवन, मंत्रालय, मुंबई,
२१. सचिव, राज्य माहिती आयोग, नवीन प्रशासन भवन, मंत्रालय, मुंबई,
२२. प्रबंधक*, उच्च न्यायालय (मूळ न्याय शाखा), मुंबई / औरंगाबाद / नागपूर,
२३. प्रबंधक*, उच्च न्यायालय (अपिल शाखा), मुंबई / औरंगाबाद / नागपूर,
२४. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई / औरंगाबाद / नागपूर,
२५. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई,
२६. सचिव*, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
२७. महासंचालक, माहिती जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
२८. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग,
२९. सर्व विभागीय आयुक्त/ सर्व जिल्हाधिकारी,
३०. सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,
३१. सर्व मुख्याधिकारी, नगरपालिका/नगरपरिषदा,
३२. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
३३. सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३४. निवडनस्ती, कार्यासन-१४१२, नियोजन विभाग,

(*पत्राने)

Manoj Ahuja
Secretary,
Department of Agriculture
and Farmers Welfare

Apurva Chandra
Secretary
Ministry of Information &
Broadcasting

Shailesh K. Singh
Secretary
Department of Rural Development

Anil Kumar Jha
Secretary
Ministry of Tribal Affairs

Manoj Joshi
Secretary
Ministry of Housing & Urban Affairs

F. No.15-9/2023-NMNF (C. No.133159)
Dated the 30th October, 2023

Dear Chief Secretary/Adviser,

Subject: Viksit Bharat Sankalp Yatra - 15th November 2023 to 26th January 2024 to raise awareness through outreach activities to achieve saturation of schemes.

As you may be aware Government of India is committed to ensure that benefits of flagship schemes reach the targeted beneficiaries in a time bound manner. This saturation of eligible beneficiaries in flagship schemes and last mile delivery was also part of deliberations during the National Conference of Chief Secretaries at Dharamshala, Himachal Pradesh in June, 2022. The Government of India, with participation of States and Union Territories, is actively engaged in the mission of saturation through its flagship schemes for providing basic amenities like sanitation facilities, essential financial services, access to LPG connections, housing for the poor, food security, proper nutrition, reliable healthcare, clean drinking water, quality education etc. and making required services accessible to all targeted and eligible beneficiaries. Another step in this direction would be to ensure awareness of benefits and various facilities available to citizens so as to facilitate the last mile delivery.

2. With this aim, a nationwide campaign to raise awareness through outreach activities to achieve saturation of schemes named "**Viksit Bharat Sankalp Yatra**", is being planned. This will require concerted efforts across the board as well as active *Jan Bhagidari* to ensure that the last mile and the most vulnerable are reached effectively. The objectives of the Viksit Bharat Sankalp Yatra are as follows:

- A. Reaching the unreached - reach out to the vulnerable who are eligible under various schemes but have not availed benefit so far.
- B. Dissemination of information and generating awareness about schemes.
- C. Learning from the citizens - Interaction with beneficiaries of government schemes through personal stories / experience sharing.
- D. Enrolment of potential beneficiaries through details ascertained during the Yatra.

3. The Yatra will be launched on **15th November, 2023** on the occasion of **Janjatiya Gaurav Divas** by flagging off IEC (Information, Education and Communication) Vans which will be initially visiting the districts having significant Scheduled Tribe population and the remaining districts from third week of November 2023 onwards up to 26th January 2024.

4. In States/Constituencies having elections, the Viksit Bharat Sankalp Yatra will be scheduled after the model code of conduct is lifted.

5. Further, local conditions e.g. climate, weather, festivals etc. may be taken into account while scheduling the Viksit Bharat Sankalp Yatra.

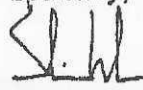
6. IEC vans will be customized to enable dissemination of information through audio visuals, brochures, pamphlets, booklets etc. in the Indian languages. Further, an IT portal and an App is being developed for the above purpose.

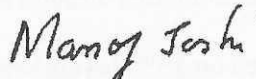
7. The entire organization of this campaign at the ground level would require detailed planning at the national, state, district, urban local bodies and at the gram panchayats for effective coordination and implementation of the Yatra across the country. This would require sharing of responsibilities at various levels including formation of coordination committees, nomination of nodal officers, training and orientation of the officials deployed, finalization of routes of the vans and the calendar of dates of the vans, generating awareness and enthusiasm in a "Jan Bhagidari Mode", etc.

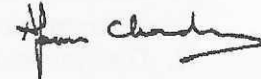
8. In order to have synergy, Ministry of Agriculture and Farmers' Welfare, Ministry of Rural Development and Ministry of Tribal Affairs will be the nodal Ministries for rural and areas with significant Scheduled Tribe population. For urban areas, Ministry of Information & Broadcasting and Ministry of Housing and Urban Affairs will be the Nodal Ministries. In the past, Nodal Officers have been appointed for Jal Shakti Abhiyan and Aspirational Districts Program for facilitation and coordination. In the same manner, Government of India proposes to appoint Nodal Officers at States/ Districts for effective coordination of Viksit Bharat Sankalp Yatra with State and District administrations.

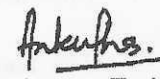
9. We seek your earnest cooperation in undertaking all necessary tasks required for the successful implementation of the campaign and ensure the widest possible participation. We would also request you to constitute a Committee of senior officers under your guidance to steer the campaign in your State/UTs. You may also like to advise the District Collectors to lead the campaign at the district level and provide necessary logistic support and to form a coordination committee for the same having representatives from Government of India organizations/ institutions at the District level.

(Manoj Ahuja)
Secretary,

(Shaillesh K. Singh)
Secretary

(Manoj Joshi)
Secretary

(Apurva Chandra)
Secretary

(Anil Kumar Jha)
Secretary

1. Chief Secretary of all States/UTs (except the Election bound States of Rajasthan, Telangana, Chhattisgarh, Madhya Pradesh and Mizoram)
2. Advisers to Administrators (Ladakh, Chandigarh, DD&DNH, Lakshadweep)

Copy to: Secretary to Government of India as per select list.

परिशिष्ट - ब

Schemes for Rural Awareness			
Sr No	Name of Scheme	Ministry	State Department
1.	Ayushman Bharat - PMJAY	D/o Health and Family Welfare	Public Health Department
2.	PM Garib Kalyan Anna Yojana	D/o Food and Public Distribution	Food, Civil Supplies & Consumer Protection Department
3.	Deendayal Antyodaya Yojana - National Rural Livelihoods Mission	M/o Rural Development	Rural Development and Panchayat Raj Department
4.	PM Awas Yojana (Rural)		
5.	PM Ujjwala Yojana	M/o Petroleum and Natural Gas	Women and Child Development Department
6.	PM Vishwakarma	M/o Micro, Small & Medium Enterprises	Industries Department
7.	PM Kisan Saman	D/o Agriculture and Farmers Welfare	Agriculture, Dairy Development, Animal Husbandry and Fisheries Department
8.	Kisan Credit Card (KCC)	D/o Fisheries, D/o A&FW, D/o AH&D	
9.	PM Poshan Abhiyan	M/o Women and Child Development	Women and Child Development Department
10.	Har Ghar Jal - Jal Jeevan Mission	D/o Drinking Water and Sanitation	Water Supply and Sanitation Department
11.	Survey of villages and mapping with improvised technology in village areas (SVAMITVA)	M/o Panchayati Raj	Revenue Department
12.	Jan Dhan Yojana	M/o Finance	Planning Department
13.	Jeevan Jyoti Bima Yojana		Planning Department
14.	Suraksha Bima Yojana		Planning Department
15.	Atal Pension Yojana		Planning Department
16.	PM PRANAM	D/o Fertilizers	Agriculture, Dairy Development, Animal Husbandry and Fisheries Department
17.	Nano Fertilizer		
Additional Focus Schemes for Tribal Districts			
1.	Sickle Cell Anaemia Elimination Mission		
2.	Enrolment in Eklavya Model Residential Schools		
3.	Scholarship Schemes		
4.	Forest Right Titles: Individual and Community Land		
5.	Van Dhan Vikas Kendra: Organising Self Help Groups		

Schemes for Urban Awareness

1.	PM SVANidhi	M/o Housing & Urban Affairs	Urban Development Department -2
2.	PM Vishwakarma	M/o Micro, Small & Medium Enterprises	Industries Department
3.	PM Ujjwala Yojana	M/o Petroleum and Natural Gas	Women and Child Development Department
4.	PM Mudra Loan	M/o Finance	Industries Department
5.	Startup India, Standup India		Skills, Employment, Entrepreneurship, and Innovation Department
6.	Ayushman Bharat - PMJAY	D/o Health and Family Welfare	Public Health Department
7.	PM Awas Yojana (Urban)	M/o Housing & Urban Affairs	Housing Department
8.	Swachh Bharat Abhiyan (Urban)		Urban Development Department -2
9.	PM eBus Sewa		
10.	Atal Mission for Rejuvenation and Urban Transformation (AMRUT)		
11.	PM Bhartiya Jan Aushadhi Pariyojana	D/o Pharmaceuticals	Public Health Department
12.	UJALA Yojana	M/o Power	Energy Department
13.	Saubhagya Yojana		
14.	Digital Payment Infrastructure	M/o Electronics & Information Technology	Information Technology Department
15.	Khelo India	M/o Youth Affairs and Sports	School Education and Sports Department
16.	RCS:UDAN	M/o Civil Aviation	General Administration Department – Civil Aviation
17.	Vande Bharat Trains and Amrit Bharat Station Scheme	M/o Railways	Transport and Ports Department